

Vrienden- en Vrijwilligersdag 2018:

Zoals al eerder aangekondigd, vindt de komende Vrienden- en Vrijwilligersdag 2018 plaats op **zaterdag 6 oktober** aanstaande. Dit jaar zijn we te gast op Landgoed Nieuwkerk, gelegen tussen Tilburg en Turnhout, op de grens tussen Goirle en Poppel.

Landgoed Nieuwkerk beslaat momenteel ongeveer 190 hectare. Het landgoed omvat, naast hoogwaardige natuur, een markant kloostergebouw met kapel, een 9-holes golfbaan en een aantal woningen, herkenbaar aan de gekleurde luiken in de stijl van het landgoed.

De Poppelsche Leij meandert door het gebied. Bijzonder aan dit landgoed is de grensligging: het landgoed ligt deels op Nederlands maar ook deels op Belgisch grondgebied.

Landgoed Nieuwkerk is ontstaan in het begin van de 19e eeuw, maar reeds in de 13e eeuw had de Abdij van Tongerlo hier een hoeve in bezit. Het gebied speelde een belangrijke rol tijdens de

80-jarige oorlog. In 1639 werd er een grenskerk gebouwd. Tilburgers bouwden vervolgens ook een grenskerk in 1652. Het gebied dat tot dan toe Steenvoirt heette, kreeg nu de naam Nieuwkerk. Deze naam werd ontleend aan "*de nyeuwe kerck van dije van Tilborch*" ofwel de grenskerk van de Tilburgers. De bebouwing breidde zich door de komst van de kerken uit met onder meer een huis annex herberg "*tot gerieff ende gebuijck van de heer pastoirs ende capellaenen van Tilborch*". Dit was het Wit Huis. Ondertussen was het grondbezit nog steeds in handen van de Abdij van Tongerlo, maar dat veranderde in 1796, toen de abdij werd opgeheven.

In 1799 werd de grenskerk afgebroken en werd op dezelfde plek het kapelletje Sint-Jans-Gool gebouwd. Deze kapel staat er nu nog steeds en is in de jaren '80 gerestaureerd.

In 1804 werden de goederen van de abdij in

beslag genomen. In 1809 werden ze keizerlijk domein en in 1814 Rijksdomein.

Het Rijksdomein werd te koop aangeboden, maar katholieken kochten de geconfisqueerde abdijgoederen niet. Het was Gijsbert Jacob van Hogendorp (1783 - 1845), die in 1820 een groot aantal goederen in dit gebied kocht. Hij pakte de zaken groots aan, richtte een veldoven op voor het bakken van baksteen om daarmee nieuwe gebouwen neer te zetten, hij kocht cultuurgronden en verbeterde de wegen. Niettemin woonde hij zelf in Den Haag, waar hij referendaris der Ie klasse was bij de Raad van State. Slechts zijn laatste levensjaren sleet hij op Nieuwkerk, tot in 1845 omkwam door de gevolgen van een ongeluk met een op hol geslagen paard. Van Hogendorp stond bekend als een sociaal voelend man.

Gijsbert Jacob van Hogendorp

De goederen werden te koop aangeboden en in 1860 kocht Jean François de Meester, die burgemeester was van Heindonk, het deel dat het huidige Landgoed Nieuwkerk zou vormen. Het had een oppervlakte van 112 hectare. Hij stierf in 1909.

Na een ingewikkelde geschiedenis van boedelscheiding en terugkoop kwam het bezit in handen van Albert De Meester de Betzenbroeck, een neef van de dochter van Jean François. Hij maakte de bouw van het klooster mogelijk en opende in 1914 het Hotel "De Golf", een uitspanning met doolhof en speeltuin. Dit hotel werd verwoest in oktober 1944, toen Goirle bevrijd werd. In hetzelfde jaar stierf Albert. Hij had een dochter die trouwde met André de Jamblinne de Meux en het is dit geslacht dat het landgoed nog steeds bezit.

Albert De Meester de Betzenbroeck liet op het landgoed ook een klooster bouwen, dat op 1 juni 1913 ingewijd werd. Priesters in opleiding kregen les in dit klooster. Eind Jaren '50 kwam het klooster in handen van de Trappisten en nog later maakten Franciscanessen van het klooster een rusthuis voor terugkerende zusters. Vervolgens was het klooster het onderkomen voor de Priesterbroederschap Sint Pius X

en een Maastrichtse congregatie. De familie De Jamblinne de Meux heeft het klooster en de bijbehorende kapel in 1986 van de Franciscanessen (terug) gekocht en het kloostergebouw maakt sindsdien weer deel uit van het landgoed.

De vrienden zijn **zaterdag 6 oktober om 13.30 uur** welkom in het kloostergebouw van Landgoed Nieuwkerk, waar de koffie met gebak op ons wacht. Onze gastheer, Eric Baron de Jamblinne de Meux, zal ons in de kapel verhalen over de geschiedenis van het landgoed en de familie. Aansluitend zal de heer Jozef Wijdemans, archivaris van Heemkundekring De Vyer Heertganghen uit Goirle, nog nader ingaan op de geschiedenis van het landgoed en het klooster met de kapel. Ook gaat hij in op de ligging in het grensgebied en de gevolgen die dit tijdens de beide Wereldoorlogen had.

Uiteraard worden de lezingen gevolgd door een rondwandeling op het landgoed, en wordt de middag afgesloten met een drankje.

U kunt zich aanmelden voor de Vrienden- en Vrijwilligersdag door een email te sturen naar: **info@brabantselandgoederen.eu** en aan te geven met hoeveel personen u wilt komen. Bij de bevestiging van uw aanmelding ontvangt u het volledige programma en uiteraard de routebeschrijving. Deelname aan de Vrienden- en Vrijwilligersdag kost € 10,00 per persoon. U wordt verzocht uw bijdrage vooraf over te maken op bankrekeningnummer NL09RABO0131270575 t.n.v. St. Vrienden van Brabantse Landgoederen.

Klooster en kapel van Landgoed Nieuwkerk vroeger en nu: zoek de verschillen!

Website:

Heeft u onze vernieuwde website al gezien? Ook de foto-impressie van de Hertog Jan lezing, die afgelopen april op Landgoed Baest plaats vond, is hier te zien!

COLOFON

Stichting Vrienden van Brabantse Landgoederen
Woudrichemseweg 38, 4286 LB Almkerk
tel. 0183 400 533

Kijk voor meer informatie op: www.brabantselandgoederen.eu

info@brabantselandgoederen.eu